

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/13357,Elblaski-Kombinat-Budowlany-w-Elblagu.html>
19.05.2024, 05:44

Elbląski Kombinat Budowlany w Elblągu

Hasło wydrukowane w **Tom II**

Elbląski Kombinat Budowlany w Elblągu, jedno z najważniejszych powojennych przedsiębiorstw Elbląga, 1963-1977 pn. Elbląskie Przedsiębiorstwo Budowlane. W strukturze EKB funkcjonowały: Zakład Budowlano-Montażowy nr 1 w Elblągu; Zakład Budowlano-Montażowy nr 2 w Kwidzynie, Sztumie i Malborku, Zakład Produkcji Przemysłowej (Fabryka Domów), Zakład Inżynieryjno-Instalacyjny w Elblągu.

18-31 VIII 1980 zastrajkował ZPP, następnie także [Baza Sprzętu i Transportu](#), ZBM nr 1 i nr 2, ZII, z wyjątkiem kierownictwa kombinatu i administracji. Inicjatorami strajku w ZPP byli Dariusz Brzozowski oraz Stefan Krymkowski z brygady rozbudowy Fabryki Domów. W ZPP wybrano KS składający się z 26 osób, do Prezydium weszli m.in. Zbigniew Łabędzki (przewodniczący), Tadeusz Chmielewski i D. Brzozowski (wiceprzewodniczący). We IX 1980 w EKB powstał Zakładowy Komitet Założycielski „S”, w ZPP oraz pozostałych jednostkach organizacyjnych utworzono Oddziałowe Komitety Założycielskie. 8 X 1980 MKZ „S” w Elblągu powołał Komitet Budowy Pomnika Ofiar Grudnia '70 (zaprojektował go Henryk Bukowski), jego honorowym przewodniczącym został przewodniczący MKZ Ryszard Kalinowski, pracami kierował T. Chmielewski z ZPP przy wydatnym zaangażowaniu EKB – sprzętowo-materiałowym oraz załogi; 20 XII 1980 pomnik został odsłonięty i poświęcony przez bp. warmińskiego Józefa Glempa w obecności Lecha Wałęsy i mieszkańców Elbląga. W X 1980 „S” przy EKB liczyła 2068 członków (w zakładzie pracowało ok. 2,5 tys. osób). W X 1980 Z. Łabędzki został wiceprzewodniczącym MKZ. 3 X 1980 załoga EKB uczestniczyła w 1-godz. strajku ostrzegawczym. W X 1980 z inicjatywy przedstawicieli EKB powstała przy MKZ Regionalna Komisja Koordynacyjna Budownictwa z

przewodniczącym T. Chmielewskim. IX-X 1980 delegaci RKKB Czesław Bizewski i Adam Golik wzięli udział w rozmowach Krajowej Komisji Koordynacyjnej Budownictwa przy KKP z ministrem budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych zakończonych podpisaniem porozumienia, którego sygnatariuszami byli m.in. Kazimierz Szeszel i T. Chmielewski. W XII 1980 odbyło się walne zebranie delegatów „S” w EKB, wybrano KZ: Krzysztof Grabowski, montażysta urządzeń dźwignicowych z BSiT (przewodniczący), A. Golik – sekretarz, Ryszard Pełech (ZPP) – skarbnik, Elżbieta Grzelakowska – księgowa, D. Brzozowski (ZPP), Jerzy Kaźmierczak (BSiT), Jerzy Ciechacki (ZII), Kazimierowski (ZBM nr 2), Stanisław Glaznat (KB-1), Stanisław Konieczny (KB-2), Jerzy Kotowski (KB-5 Malbork); delegatami EKB na I WZD zostali: Cz. Bizewski, D. Brzozowski, T. Chmielewski, J. Ciechacki, Bogdan Fydryszewski, A. Golik, K. Grabowski i Z. Łabędzki. 27 III 1981 załoga EKB brała udział w 4-godz. strajku ostrzegawczym w związku z kryzysem bydgoskim. 31 VII – 1 VIII 1981 podczas ostatniej tury I WZD T. Chmielewskiego wybrano na przewodniczącego ZR, z EKB w skład ZR weszli ponadto C. Bizewski (członek Prezydium, skarbnik) i D. Brzozowski; C. Bizewski został też delegatem na I KZD; od I KZD T. Chmielewski był członkiem KK „S”.

13 XII 1981 internowano: T. Chmielewskiego, A. Golika, D. Brzozowskiego, Z. Łabędzkiego i Stefana Kulika. 14 XII 1981 załoga ZPP ogłosiła strajk okupacyjny, na czele KS stanął Ryszard Zemke, przewodniczący Komisji Oddziałowej „S” w ZPP; na teren ZPP przybyli pracownicy z sąsiednich budów, strajkowała także BSiT. 15 XII 1981 w siedzibie EKB powołano TKZ „S” w składzie: Krzysztof Grabowski (przewodniczący), Ryszard Zemke, B. Fydryszewski, Waldemar Wiśniewski, E. Grzelakowska, J. Kaźmierczak, Romuald Staroń, Stanisław Skonieczny. 16 XII 1981 rano pod bramę fabryki podjechało ZOMO: nysy i ok. 10 pojazdów opancerzonych, R. Zemkego doprowadzono do biurowca na rozmowę z kpt. SB, po zapewnieniu ciągłości dostaw materiałów niezbędnych do produkcji ZOMO opuściło teren zakładu, a załoga zakończyła strajk. W V 1982 aresztowano za udział w demonstracjach w Elblągu 1-5 V 1982 elektryka z EKB Ryszarda Zaborowskiego, w VII 1982 został skazany wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w

Elblągu na 1 rok więzienia i osadzony w ZK w Sztumie. W połowie l. 80. zaczęła pogarszać się sytuacja finansowa EKB; zatrudnienie zmalało z ok. 2 tys. do 1,2 tys. pracowników. KW PZPR wyznaczył zarządcę komisarycznego – inż. Władysława Stradowskiego, który zgodził się objąć tę funkcję pod warunkiem umorzenia dotychczasowego długu; na krótko uzdrowiło to sytuację.

W II 1989 działacze związkowi z l. 1980-1981 zorganizowali [Komitet Założycielski „S”](#) w EKB. Wybrano po raz pierwszy Radę Pracowniczą, jej przewodniczącym został Jerzy Dobosz (BSiT); czołowi działacze zaangażowali się w prace Rady i do KZ wybrano nowych członków z przewodniczącym Jerzym Jadczakiem (BSiT) na czele. Coraz częściej dochodziło też do różnicy zdań między Radą a KZ w kwestiach zasadniczych, np. co do kierunku działalności i rozwoju kombinatu. W VI 1990 w wyborach samorządowych radnymi Miasta Elbląg zostali K. Grabowski (z listy KO) i T. Chmielewski (z listy Elbląskiego Towarzystwa Gospodarczego). Od 1993 kombinat znajdował się w likwidacji, w wyniku której powstały nowe podmioty gospodarcze: Elsbud, Baztra, Budmet, Elspo oraz EKB w likwidacji. 16 VII 1993 KZ „S” przy EKB przekształciła się w Międzyzakładową Komisję Pracowników Budownictwa „S”. 1 I 1994 na bazie majątku zakupionego od syndyka powstał elbląski Oddział Polnord SA. 8 VIII 1994 Sąd Rejonowy w Elblągu ogłosił upadłość EKB.

Krzysztof Filip

[Elbląg](#), [Region Elbląg](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)